

Podnikání – Daňová soustava a daňová evidence

1 Co je daňová evidence

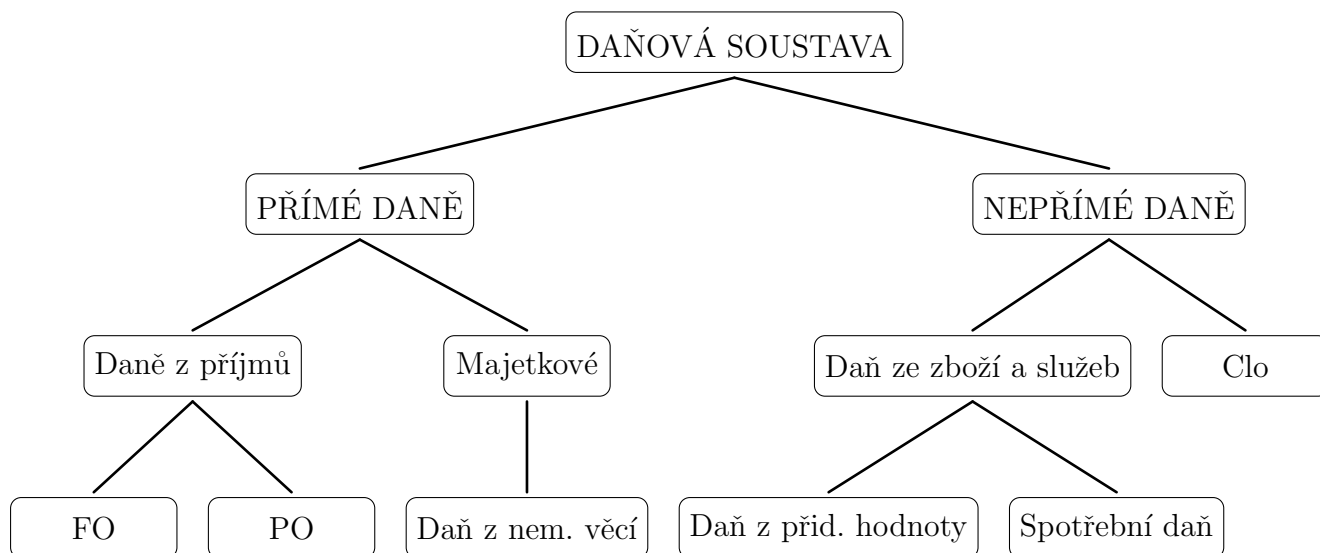
- Jednodušší forma evidence příjmů a výdajů, kterou využívají zejména OSVČ.
- Slouží ke zjištění základu daně z příjmů fyzických osob.
- Sleduje:
  - příjmy a výdaje,
  - majetek a závazky.
- Je upravena v zákoně o daních z příjmů.

2 Zásady daňové evidence

- **Přehlednost a úplnost** – evidence musí být vedena přehledně, v časové posloupnosti.
- **Pravdivost a prokazatelnost** – údaje musí odpovídat skutečnosti a být doloženy doklady.
- **Chronologičnost** – záznamy se vedou v pořadí, v jakém k nim došlo.
- **Oddělená evidence pokladny a banky** – hotovostní a bezhotovostní operace se sledují zvlášť.
- **Evidence majetku a závazků** – přehled o dlouhodobém majetku a závazcích vůči věřitelům.

3 Daňová soustava v ČR – přehled

Daňová soustava České republiky se dělí na přímé a nepřímé daně, jak ukazuje následující přehledné schéma:

Poznámky:

- FO = Fyzické osoby (15 % / 23 %)
- PO = Právnické osoby (19 %)
- Daň z nemovitých věcí – dle typu stavby a místních koeficientů
- DPH (Daň z přidané hodnoty) – 21 % / 12 %
- Spotřební daň – dle komodity (PHM, alkohol, tabák)
- Clo – dle celního sazebníku EU

4 Přímé daně

- **Daň z příjmů fyzických osob (FO)** – 15 % (běžná sazba), 23 % (nadlimitní příjmy).
- **Daň z příjmů právnických osob (PO)** – 19 % ze zisku firem.
- **Daň z nemovitých věcí** – daň z vlastnictví pozemků, budov a bytů; výše daně závisí na lokalitě a typu nemovitosti.

5 Nepřímé daně

- **Daň z přidané hodnoty (DPH):**
  - základní sazba: 21 % – elektronika, PHM, oblečení, alkohol,
  - snížená sazba: 12 % – potraviny, knihy, ubytování, teplo.

- **Spotřební daň** – vztahuje se na vybrané komodity: tabák, alkohol, pohonné hmoty, energie.
- **Clo** – uvaleno při dovozu zboží ze zemí mimo EU, dle celního sazebníku.

6 Jak a kdy se daně platí

Daň	Z čeho	Poplatník	Kdo odvádí	Kdy se platí	Komu
Daň z příjmů FO	mzdy, podnikání, pronájem, kapitál	FO (zaměstnanec, OSVČ)	zaměstnavatel nebo OSVČ	zálohově měsíčně, přiznání do 1.4. (el. 2.5.)	Finanční úřad
Daň z příjmů PO	zisk právnických osob	firma (s.r.o., a.s.)	firma sama	zálohově, přiznání do 1.4. / 1.7.	Finanční úřad
Daň z nemovitých věcí	vlastnictví nemovitostí	vlastník nemovitosti	vlastník sám	ročně do 31.5. (možno i ve 2 splátkách)	Finanční úřad dle místa
DPH	zboží a služby (v ceně)	spotřebitel	plátce DPH (podnikatel)	měsíčně / čtvrtletně	Finanční úřad
Spotřební daň	tabák, PHM, alkohol, elektřina	spotřebitel (v ceně)	výrobce / dovozce	měsíčně dle zákona	Celní správa
Clo	dovoz zboží mimo EU	dovozce / zákazník	dovozce při proclení	při dovozu	Celní správa / EU

7 Opakovací otázky

1. Co je daňová evidence a jaký je její účel?
2. Které zásady musí daňová evidence splňovat?
3. Jak se člení daňová soustava ČR?
4. Jaký je rozdíl mezi přímou a nepřímou daní?
5. Uveď alespoň 2 příklady přímých a nepřímých daní.
6. Kdo platí a kdo odvádí DPH?

Pracovní list – Daňová evidence a daňová soustava

1. Doplň chybějící pojmy

- Daňová evidence je určena pro _____.
- Přímé daně platí _____, nepřímé daně jsou _____.
- Mezi přímé daně patří např. _____.
- Mezi nepřímé daně patří např. _____.
- DPH má základní sazbu _____ % a sníženou sazbu _____ %.

2. Křížové otázky (ano/ne)

- Daň z příjmů FO je nepřímá daň. ....
- Spotřební daň je součástí ceny zboží. ....
- Clo se platí při prodeji nemovitosti. ....
- Daň z nemovitých věcí odvádí její vlastník. ....
- DPH odvádí vždy spotřebitel. ....

3. Schéma – doplň názvy daní (rukou při vytisknutí)

